

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. R.**, zastoupený JUDr. Patrikem Novosadem, advokátem, sídlem Králova 1283, Valašské Meziříčí, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci ze dne 30. 9. 2021, č. j. 72 Ad 27/2021-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Patriku Novosadovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1 573 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 3. 11. 2020, č. j. X, kterým zamítla žalobcovu žádost o přiznání invalidního důchodu od roku 2012. Při posuzování žádosti žalovaná vycházela z posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín ze dne 20. 10. 2020, podle kterého nebyl u žalobce zjištěn pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 % (dle posudku činil pokles 30 %). V řízení o námitkách žalovaná vycházela z posudku posudkové lékařky České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 3. 2021. Rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti představovala ztráta vidění jednoho oka (v důsledku úrazu v osmi letech) při normálních zrakových funkcích na druhém oku dle kapitoly VII položky 4a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě, a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely

invalidity. Stanovená míra poklesu pracovní schopnosti 20 % byla podle § 3 odst. 1 vyhlášky (vzhledem k dalším zdravotním postižením) navýšena o 10 % na celkových 30 %.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Krajský soud v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, vyžádal vypracování posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise MPSV“) ze dne 17. 8. 2021. Posudková komise MPSV potvrdila závěry obou předchozích posudků a míru poklesu žalobcovy pracovní schopnosti o celkových 30 %.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že odborný posudek vyhotovený posudkovou komisí MPSV naplňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. Posudková komise MPSV shromáždila úplnou zdravotnickou dokumentaci a provedla komplexní posouzení žalobcova zdravotního stavu. Z obsahu odborných posudků krajský soud zdůraznil, že ačkoli žalobce přišel v dětství o zrak na levém oku a jeho pravé oko je postiženo glaukomem, dle lékařského posouzení se v době vydání rozhodnutí žalované nejednalo o natolik závažnou poruchu zrakových funkcí pravého oka, která by vedla k poklesu pracovní schopnosti o 40 % až 50 %. V souvislosti s funkčností žalobcova pravého oka krajský soud (ve shodě s posudky) poukázal na skutečnost, že žalobce je řidič, což sám nezpochybňoval. Ani listiny předložené žalobcem v soudním řízení neprokázaly dle krajského soudu posudkově významné zhoršení jeho zdravotního stavu. Krajský soud v této souvislosti zároveň připomněl, že veškeré žalobcem předkládané zprávy měla posudková komise MPSV k dispozici a při posuzování zdravotního stavu a invalidity z nich vycházela.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je u něj podstatně omezena možnost pracovního uplatnění. V této souvislosti odkázal na rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín z roku 1994 s tím, že mu měl být invalidní důchod přiznán již od tohoto roku. Dle stěžovatele krajský soud nezohlednil jím uplatněné námitky a dospěl (stejně jako posudková komise MPSV a žalovaná) k nesprávným závěrům.

[5] Žalovaná se s kasační stížností neztotožnila. Připomněla, že všechny odborné posudky jsou, pokud jde o posouzení stěžovatelova zdravotního stavu, ve vzájemné shodě. Krajský soud je shledal úplnými a přesvědčivými. Žalovaná doplnila, že stěžovatel o invalidní důchod žádal opakovaně (v souzeném případě se jednalo o pátou žádost o invalidní důchod).

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

pokračování

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, která se uplatní též po novelizaci soudního řádu správního, jež institut nepřijatelnosti kasační stížnosti rozšířila z věcí mezinárodní ochrany na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[8] Stran přesahu vlastních zájmů z pohledu výše uvedených kritérií stěžovatel v kasační stížnosti nic netvrdil, přičemž ani jedna z uplatněných kasačních námitek není důvodem, který by mohl založit přesah vlastních zájmů stěžovatele, natož přesah svým významem podstatný. Nejvyšší správní soud neshledal v napadeném rozsudku krajského soudu pochybení, natož pochybení zásadního rázu, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] K žalobním námitkám rozporujícím závěry posudkových lékařů, z nichž v rozhodnutí vycházela žalovaná, Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud si za účelem posouzení zdravotního stavu vyžádal vypracování dalšího odborného posudku posudkovou komisí MPSV, přičemž při hodnocení tohoto stěžejního důkazu postupoval zcela v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů ukládá soudům hodnotit tyto posudky jako jakýkoliv jiný důkaz a zabývat se jejich celistvostí, úplností a přesvědčivostí (např. rozsudky ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, body [24] až [26], ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, body [12] a [13]; z novějších pak např. rozsudek ze dne 22. 10. 2021, č. j. 5 Ads 112/2019-39, body [17] a [18]).

[10] Nejvyšší správní soud neshledal ve vyhodnocení shromážděných důkazů krajským soudem žádné pochybení. Krajský soud správně vycházel ze závěrů posudkové komise MPSV, posudek shledal úplným a přesvědčivým. Podrobně a přesvědčivě se v napadeném rozsudku také vypořádal s rozhodnou otázkou, proč poškození pravého (funkčního) oka stěžovatele nebylo v době rozhodování žalované natolik závažné, aby vedlo k závěru o poklesu pracovní schopnosti v míře dosahující invalidity (body 21 až 24 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že ani lékařské zprávy MUDr. R. M. ze dne 19. 8. 2020 a 2. 2. 2021 (obě z doby před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí) neprokázaly „vizus pravého oka horší než 6/60 (0,1)“, aby mohlo dojít (v souladu s právními předpisy) ke konstatování poklesu pracovní schopnosti stěžovatele na 40 % - 50 %. Nejvyšší správní soud v této souvislosti podotýká, že obě uvedené lékařské zprávy o očních vyšetřeních měla posudková komise MPSV k dispozici a zohlednila je při vypracování posudku.

[11] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku z důvodu nevypořádání námitek stěžovatele vznesených proti závěrům posudkové komise MPSV a dále k namítané vadě řízení před krajským soudem, dle které se stěžovatel nemohl účastnit jednání soudu pro svůj vážný zdravotní stav (přičemž nebyl zastoupen, neboť si právního zástupce nemohl dovolit), Nejvyšší správní soud stručně uvádí následující. Krajský soud veškeré námitky vznesené stěžovatelem při rozhodování zohlednil a řádně je vypořádal (popsal je v bodě 9 napadeného rozsudku a vypořádal se s nimi v bodě 28 odůvodnění). Z obsahu soudního spisu je dále patrné, že stěžovatel nebyl v soudním řízení před krajským soudem zastoupen a o ustanovení zástupce v předchozím soudním řízení nepožádal. Pokud se tedy z jednání před soudem (nařízeného na den 30. 9. 2021) řádně omluvil a nepožádal o jeho odročení (resp. o jeho nařízení v novém termínu), krajský soud nepochybil, pokud věc projednal v nepřítomnosti stěžovatele. V souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s. neúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci.

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že jelikož správní soudy vycházejí při přezkumu správních rozhodnutí ze skutkového (a právního) stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), nemohou zohledňovat pozdější vývoj zdravotního stavu (dokládaného stěžovatelem až v řízení o kasační stížnosti). Je-li stěžovatel přesvědčen, že se jeho zdravotní stav zhoršil, má možnost podat novou žádost o invalidní důchod, a to bez ohledu na výsledek tohoto řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s.

[15] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2012, č. j. 6 Ads 345/2021-26, ustanoven k ochraně jeho práv zástupcem JUDr. Patrik Novosad, advokát. Podle § 35 odst. 10 část věty první za středníkem s. ř. s. platí v takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce stát. Podle § 7 bodu 3 a § 9 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (písemné podání ve věci samé, zde konkrétně doplnění kasační stížnosti) ve výši 1000 Kč a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč, tedy celkem 1 300 Kč. Jelikož je ustanovený zástupce plátcem daně z přidané hodnoty,

pokračování

zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů částku ve výši 1 573 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2022

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu